

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
ИНСТИТУТ ПО ОБРАЗОВАНИЕТО

НАЦИОНАЛНО ВЪНШНО ОЦЕНЯВАНЕ
ПО МАТЕМАТИКА – VII клас, 19 юни 2026 година

Вариант 1

ПЪРВА ЧАСТ (90 минути)

Отговорите на задачите от 1. до 21. включително отбелязвайте в листа за отговори.

1. Стойността на израза $\frac{1}{5} - \frac{1}{5} \cdot 10$ е:

А) 0

Б) -1,8

В) -2,2

Г) -4,8

2. Коренът на уравнението $24x + 3 = 4$ е:

А) $-\frac{1}{24}$

Б) $\frac{1}{24}$

В) $\frac{7}{24}$

Г) 24

3. Корените на уравнението $|x - 5| - 8 = -1$ са:

А) 12 и -2

Б) -12 и 2

В) 14 и -4

Г) уравнението няма решение

4. Решението на неравенството $8 - 2x \leq 6 - x$ е интервалът:

А) $[2; +\infty)$

Б) $(-\infty; 2)$

В) $[-2; +\infty)$

Г) $(-\infty; 2]$

5. Стойността на израза $\frac{2^6 - 2^5}{2^6 + 2^5}$ е равна на:

А) 0

Б) $\frac{1}{4}$

В) $\frac{1}{3}$

Г) 1

6. Вероятността произволно избрано едноцифрено неотрицателно число да се дели на 3, е:

А) $\frac{3}{10}$

Б) $\frac{1}{3}$

В) $\frac{2}{5}$

Г) $\frac{4}{9}$

7. В инвестиционен фонд вложили 15 000 евро и след една година сумата нараснала на 15 600 евро. Колко е бил годишният лихвен процент?

А) 0,4%

Б) 1,04%

В) 1,4%

Г) 4%

8. Петко може сам да подреди детската стая за 30 минути, а брат му Матей може да подреди същата стая за 45 минути. За колко минути двамата братя заедно ще подредят стаята?

А) 36

Б) 18

В) 12

Г) 6

9. Изразът $(a-6)^2 - 2a(a-6)$ е тъждествено равен на:

А) $(6-a)(a+6)$

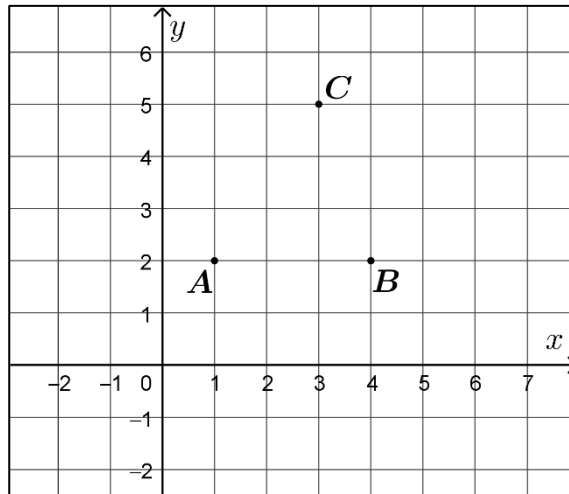
Б) $(a-6)(1-2a)$

В) $3(a-6)(a-2)$

Г) $(6-a)(-1+2a)$

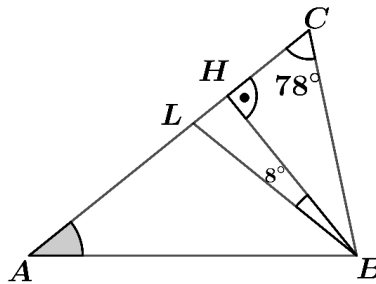
10. В координатна система са дадени точките $A(1;2)$, $B(4;2)$ и $C(3;5)$. Коя от точките P , Q , R и S определя с дадените точки върхове на успоредник?

- А) $P(1;5)$
 Б) $Q(3;-1)$
 В) $R(-1;5)$
 Г) $S(6;5)$

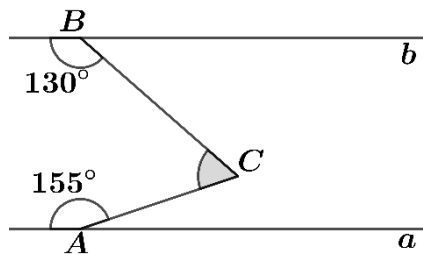
11. На чертежа BH е височина, а BL е ъглополовяща на $\sphericalangle ABC$ в $\triangle ABC$. Ако $\sphericalangle LBH = 8^\circ$ и $\sphericalangle HCB = 78^\circ$, то мярката на $\sphericalangle BAC$ е:

- А) 28°
 Б) 52°
 В) 62°
 Г) 82°

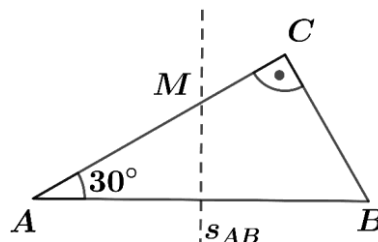
12. На чертежа правите a и b са успоредни. По данните на чертежа мярката на $\sphericalangle ACB$ е:

- А) 25°
 Б) 50°
 В) 75°
 Г) 85°

13. Симетралата на хипотенузата AB на правоъгълния $\triangle ABC$ пресича катета му AC в точка M . Ако $AC = 24$ cm и $\sphericalangle BAC = 30^\circ$, то дължината на CM е:

- А) 6 cm
 Б) 8 cm
 В) 12 cm
 Г) 16 cm

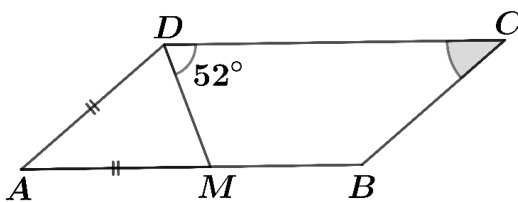
14. Точка M е от страната AB на успоредника $ABCD$. Ако $AD = AM$ и $\sphericalangle MDC = 52^\circ$, то мярката на $\sphericalangle BCD$ е:

A) 26°

Б) 38°

В) 52°

Г) 76°

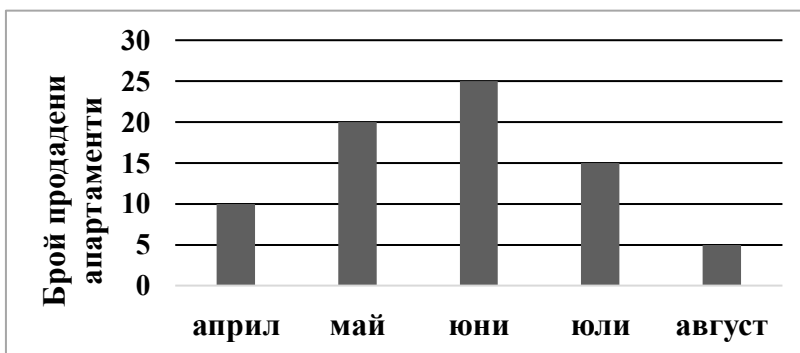
Задачи с кратък свободен отговор

Отговорите на задачите от 15. до 21. включително запишете на съответното място в листа за отговори. Ако задачите съдържат различни подусловия, първо запишете А) или Б) и срещу всяка буква напишете отговора, който считате за правилен. Ако след това прецените, че записаният от Вас отговор не е правилен, зачертайте го с хоризонтална линия и запишете до него отговора, който според Вас е правилен.

15. Намерете корените на уравнението $x^2 = 25x$.

16. Намерете числената стойност на израза $(x+1)^2 - x(x+1)$ за $x = 2025$.

17. Строителна фирма продава апартаменти. На диаграмата е представен броят на апартаментите, продадени през месеците април, май, юни, юли и август.

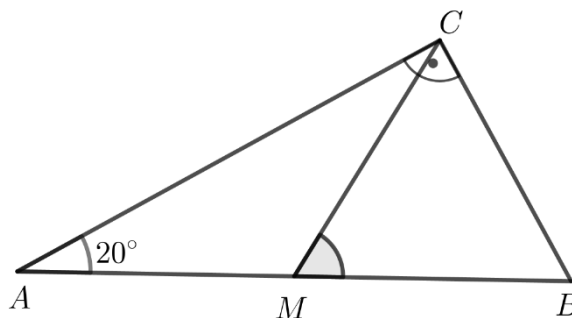
A) През кой от месеците продажбите на апартаменти нарастват двойно спрямо продажбите от предния месец?

Б) Каква е средната месечна продажба на апартаменти за периода април – август?

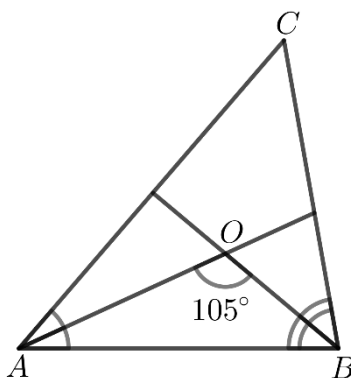
18. На прожекция в кинозалон зрителите заели 80% от местата, а 18 места останали свободни. Колко са всичките места в кинозалона?

19. В правоъгълния $\triangle ABC$ хипотенузата AB има дължина 24 cm, $\sphericalangle CAB = 20^\circ$ и точка M е средата на AB .

- А) Намерете дължината на CM .
Б) Намерете мярката на $\sphericalangle CMB$.

20. Ъглополовящите на $\sphericalangle BAC$ и $\sphericalangle ABC$ се пресичат в точка O , като $\sphericalangle AOB = 105^\circ$. Намерете мярката на $\sphericalangle ACB$.

21. Две от страните на равнобедрен триъгълник се отнасят както 1:2. Ако по-малката му страна е x cm, изразете и запишете чрез x периметъра на триъгълника.

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
ИНСТИТУТ ПО ОБРАЗОВАНИЕТО

НАЦИОНАЛНО ВЪНШНО ОЦЕНЯВАНЕ
ПО МАТЕМАТИКА – VII клас, 19 юни 2026 година

Вариант 1

ВТОРА ЧАСТ (90 минути)

Пълните решения с необходимите обосновки и чертежи на задачите от 22. до 24.

включително запишете в свитъка за белава.

22. Даден е изразът $M = (x + 3)^3 - x(x + 1)^2 - 3(x^2 + 9)$.

А) Представете M в нормален вид.

Б) Решете неравенството $4x^2 + 26x - 5 \leq 4x(x + 5)$.

В) Кои от корените на уравнението $|4x^2 + 26x - 4(x^2 + 5x) - 3| = 12$ са решения на неравенството от подточка Б). Обосновете отговора си.

23. Мярката за чистота на златото се нарича *карат* и показва каква част от дадена златна сплав е чисто злато. *Злато 1 карат* означава, че $\frac{1}{24}$ от масата на сплавта е чисто злато. За изработване

на бижута се използва най-често злато 9 карата, 14 карата или 18 карата.

А) Намерете колко грама чисто злато има в 120 g злато 14 карата.

Б) Златар смесил 40 g злато 9 карата и 50 g злато 18 карата. Колко карата е получената сплав?

В) Ани наследила от баба си златна плочка. Тя я занесла на златар, който установил, че плочката е изработена от злато 18 карата и масата ѝ е 10,5 g. Ани поръчала от плочката да ѝ направят златна гривна като добавят сребро така, че златото да стане 14 карата. Колко грама ще тежи гривната? (Среброто не се измерва в карати.)

24. В правоъгълника $ABCD$ диагоналите се пресичат в точка O . Ъглополовящите на $\sphericalangle DBC$ и $\sphericalangle ADB$ пресичат CD и AB съответно в точките P и Q . През точка A е построена права, успоредна на BD , която пресича правата CB в точка R .

А) Докажете, че $\triangle DQO \cong \triangle BPO$.

Б) Докажете, че $AC = AR$.

В) Докажете, че сборът от лицата на $\triangle ADQ$ и $\triangle QBP$ е равен на половината от лицето на $ABCD$.

Г) Ако $\sphericalangle DBC = 2 \cdot \sphericalangle ABD$, докажете, че $AQ : AB = 1 : 3$ и намерете мярката на $\sphericalangle RAC$.

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

ИНСТИТУТ ПО ОБРАЗОВАНИЕТО

НАЦИОНАЛНО ВЪНШНО ОЦЕНЯВАНЕ

ПО МАТЕМАТИКА – VII клас, 19 юни 2026 година

Вариант 1

Ключ с верните отговори

№ на задача	Отговор	Брой точки	Забележка
1	Б	2	
2	Б	2	
3	А	2	
4	А	3	
5	В	2	
6	В	3	
7	Г	2	
8	Б	3	
9	А	3	
10	Г	2	
11	В	2	
12	В	3	
13	Б	3	
14	Г	3	
15	0 и 25	4	2 т., при един верен отговор
16	2026	4	2 т., при написано $x + 1$
17	А) май	2	или V, или 05
	Б) 15	3	
18	90 места	4	или 90
19	А) 12 cm	2	или 12
	Б) 40°	3	или 40
20	30°	4	или 30
21	5x	4	2 т., ако е написано 4x
			3 т., ако е написано 4x и 5x
Общо		65	

№		Брой точки
22		общо 12 т.
А)	$M = x^3 + 9x^2 + 27x + 27 - x(x^2 + 2x + 1) - 3x^2 - 27$	3 т.
	$M = x^3 + 9x^2 + 27x + 27 - x^3 - 2x^2 - x - 3x^2 - 27$	1 т.
	$M = 4x^2 + 26x$	1 т.
Б)	$x \leq \frac{5}{6}$	2 т.
В)	$ 6x - 3 = 12$	1 т.
	$x_1 = 2,5$	1 т.
	$x_2 = -1,5$	1 т.
	x_1 не е решение, x_2 е решение	1 т. по 0,5 т. на верен отговор
	направена обосновка (сравняване или интервал)	1 т. по 0,5 т. на верен отговор
23		общо 11 т.
А)	14 карата златото е $\frac{14}{24} = \frac{7}{12}$ от сплавта	1 т.
	за получен отговор 70 g.	1 т.
Б)	за съставяне и опростяване на $40 \cdot \frac{9}{24} + 50 \cdot \frac{18}{24} = 90 \cdot \frac{x}{24}$	3 т.
	$x = 14$	1 т.
В)	за съставяне и опростяване на $10,5 \cdot \frac{18}{24} + x \cdot 0 = (10,5 + x) \cdot \frac{14}{24}$	3 т.
	за получен отговор 13,5 g.	2 т.
24		общо 12 т.
А)	$\sphericalangle ODQ = \sphericalangle OBP$	1 т.
	$DO = BO$	1 т.
	$DQ = BP$	1 т.
Б)	$ARBD$ е успоредник	1 т.
	$BC = AD = BR$	1 т.
	$\triangle ARC$ е равнобедрен	1 т.
В)	$S_{AQD} = \frac{AD \cdot AQ}{2}, S_{QBP} = \frac{AD \cdot QB}{2}$	1 т.
	$S_{ADQ} + S_{QBP} = \frac{AD(AQ + QB)}{2} = \frac{AD \cdot AB}{2} = \frac{S_{ABCD}}{2}$	1 т.
Г)	$\sphericalangle ABD = x; \sphericalangle DBC = 2x \Rightarrow 3x = 90^\circ \Rightarrow x = 30^\circ$	1 т.
	$\triangle ADQ: DQ = 2AQ \Rightarrow DQ = QB = 2AQ$	1 т.
	$AB = 3AQ \Rightarrow AQ : AB = 1 : 3$	1 т.
	$\triangle CAR$ е равнобедрен ($AR = AC$), $\Rightarrow \sphericalangle RAC = 60^\circ$	1 т.

Предложените решения на задачи с номера от 22. до 24. са примерни. Всяко друго вярно и пълно решение се оценява с максимален брой точки. При оценяване на непълно решение, различно от предложените, се присъждат точки според получените междинни резултати.

22.

А)

$$M = x^3 + 9x^2 + 27x + 27 - x(x^2 + 2x + 1) - 3x^2 - 27$$

$$M = x^3 + 9x^2 + 27x + 27 - x^3 - 2x^2 - x - 3x^2 - 27$$

$$M = 4x^2 + 26x$$

Б)

$$4x^2 + 26x - 5 \leq 4x^2 + 20x \Rightarrow x \leq \frac{5}{6}$$

В)

$$|6x - 3| = 12 \Rightarrow x_1 = 2,5; \quad x_2 = -1,5$$

$x_1 = 2,5 > \frac{5}{6}$ не е решение на неравенството, $x_2 = -1,5 < \frac{5}{6}$ е решение на неравенството

23.

А)

В златната сплав 14 карата златото е $\frac{14}{24} = \frac{7}{12}$ от сплавта $\Rightarrow \frac{7}{12} \cdot 120 = 70$ g.

Б)

Означаване с x неизвестните карати в сплавта

Концентрацията на златото в 9 каратовата сплав е $\frac{9}{24} = \frac{3}{8}$,

Концентрацията на златото в 18 каратовата сплав е $\frac{18}{24} = \frac{3}{4}$,

Концентрацията на златото в сплавта е $\frac{x}{24}$.

Съставяне на уравнението $40 \cdot \frac{9}{24} + 50 \cdot \frac{18}{24} = 90 \cdot \frac{x}{24}$ (или еквивалентно на него) $\Rightarrow x = 14$

В)

Означаване с x масата на среброто

Концентрацията на златото в плочката е $10,5 \cdot \frac{18}{24}$ g.

Концентрацията златото в гривната е $(10,5 + x) \cdot \frac{14}{24}$ g.

Съставяне на уравнението $10,5 \cdot \frac{18}{24} + x \cdot 0 = (10,5 + x) \cdot \frac{14}{24}$ (или еквивалентно на него)

$x = 3 \Rightarrow$ отговор 13,5 g.

24.

А)

$$\sphericalangle ADB = \sphericalangle DBC \Rightarrow \sphericalangle ADQ = \sphericalangle ODQ = \sphericalangle OBP = \sphericalangle PBC$$

$$DQ \parallel BP \text{ и } QB \parallel DP \Rightarrow QBPD \text{ е успоредник} \Rightarrow DQ = PB$$

Тогава по I-ви признак $\triangle DQO \cong \triangle BPO$:

$$1) DQ = PB$$

2) $DO = OB$ (диагоналите на правоъгълник $ABCD$ се разполовяват)

$$3) \sphericalangle ODQ = \sphericalangle OBP$$

Б)

$$AD \parallel CB \Rightarrow AD \parallel BR, AR \parallel BD \text{ (по условие)} \Rightarrow ARBD \text{ е успоредник} \Rightarrow$$

I-ви начин: $BC = AD = BR$, AB е височина и медиана $\Rightarrow \triangle ARC$ е равнобедрен

II-ри начин: $AR = BD$ и $BD = AC$ (диагонали на правоъгълник)

$$\Rightarrow AR = AC$$

В)

$$S_{AQD} = \frac{AD \cdot AQ}{2}, S_{QBP} = \frac{AD \cdot QB}{2}$$

$$S_{ADQ} + S_{QBP} = \frac{AD(AQ + QB)}{2} = \frac{AD \cdot AB}{2} = \frac{S_{ABCD}}{2}$$

Г)

$$\sphericalangle ABD = x; \sphericalangle DBC = 2x \Rightarrow 3x = 90^\circ \Rightarrow x = 30^\circ$$

В $\triangle ADQ$: $DQ = 2AQ$ (катет, лежащ срещу ъгъл от 30°)

$$\sphericalangle QDB = \sphericalangle ABD = 30^\circ \Rightarrow \triangle DQB \text{ е равнобедрен} \Rightarrow DQ = QB = 2AQ$$

Тогава $AB = 3AQ \Rightarrow AQ : AB = 1 : 3$

В $\sphericalangle ARC = \sphericalangle ADB = 60^\circ$, но $\triangle CAR$ е равнобедрен ($AR = AC$) $\Rightarrow \sphericalangle RAC = 60^\circ$

